

Beslissing

Klachtnummer:	20-035
Klachtdatum:	9 juli 2020
Klager:	klager
Betreft:	1. Wvggz-klacht over kamerprogramma 2. Wkkgz-klacht over bejegening
Verweerders:	verweerder 1 psychiater verweerder 2 GZ psycholoog, ten tijde van de klacht regiebehandelaar van klager op de specifieke afdeling, verweerder 3 GZ-psycholoog, voormalig regiebehandelaar van klager op de andere specifieke afdeling.

Verloop van de behandeling van de klachten

De Regionale Klachtencommissie Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) Drenthe (de klachtencommissie) behandelt de klachten die klager (klager) op 9 juli 2020 heeft ingediend. Klacht 1 gaat over het kamerprogramma dat aan klager is opgelegd; klacht 2 gaat over hoe met klager is omgegaan (bejegening).

De heer R. de Koster, de patiëntenvertrouwenspersoon (pvp) van klager, heeft op 17 juli en 27 juli 2020 aan de klachtencommissie schriftelijke aanvullingen van klager op de klachten gestuurd. Op 27 juli 2020 heeft de pvp de klachtencommissie een schriftelijke toelichting gestuurd.

GZ-psycholoog, waarnemer van verweerder 2 en GZ-psycholoog, waarnemer van verweerder 3 hebben op 21 juli 2020 een verweerschrift bij de klachtencommissie ingediend.

Op 4 augustus 2020 heeft de klachtencommissie een hoorzitting gehouden via Videobutler, nadat de hoorzitting op 23 juli 2020 niet kon doorgaan vanwege technische problemen.

Aanwezig waren:

- Klager en zijn pvp
- Verweerder 1, 2 en 3

En van de klachtencommissie:

- De heer mr. H. Dontje, voorzitter
- De heer M. Tervoort, psychiater n.p.
- Mevrouw R. Gros, klinisch psycholoog/psychotherapeut.
-

Voor de verslaglegging was aanwezig mevrouw N.O.M. Woestenburg, waarnemend secretaris. Als toehoorder was aanwezig mevrouw T. Floor.

De voorzitter van de klachtencommissie heeft voor de zitting met toestemming van klager het behandeldossier ingezien. Hij heeft zijn bevindingen met de andere leden gedeeld.

Ontvankelijkheid en bevoegdheid

Klager is op 3 mei 2019 opgenomen bij de Zorgaanbieder op grond van tbs met voorwaarden (artikel 38a WvSr). Sinds 1 januari 2020 is via artikel 9:1 lid 2 sub b de Wvvgz op hem van toepassing. Klacht 1 gaat over beperking van de bewegingsvrijheid (artikel 9:9 lid 2 van de Wvvgz). De klachtencommissie kan deze klacht beoordelen op basis van artikel 10:3 van de Wvvgz en het Klachtenreglement klachten Wvvgz van de Regionale Klachtencommissie (het Klachtenreglement).

Klacht 2 gaat over de bejegening van klager. Deze klacht kan worden beoordeeld op basis van artikel 14, eerste lid van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (hierna: Wkkgz) en de Klachtenregeling voor cliënten van de Zorgaanbieder (de Klachtenregeling).

Toelichting van klager

Klager en zijn pvp hebben op de zitting de volgende toelichting gegeven.

Algemeen

Klager verduidelijkt dat zijn klachten niet alleen gaan over het kamerprogramma – de beperking van zijn bewegingsvrijheid –, maar ook over hoe er door de zorgverleners met hem is omgegaan (bejegening). Specifiek doelt hij op vertrouwelijke informatie over zijn trauma's, die gedeeld is in de groep, tegen de afspraak met de psycholoog in.

Wvvgz-klacht 1 – Kamerprogramma

Klager geeft aan dat hij op zijn kamer is gezet tijdens het herstelproces van de EMDR (kamerprogramma). Hij kon hiervoor tekenen of niet, maar werd sowieso op zijn kamer gezet. Hij heeft een posttraumatische stressstoornis (PTSS) en ervaart veel stress tijdens zijn herstelproces. Hij geeft aan dat het kamerprogramma is opgelegd nadat hij is geslagen door een medepatiënt, terwijl de afspraak was dat er geen geweld op de groep zou zijn. Ook vindt hij dat hij een verkeerd stempel heeft gekregen van zijn behandelaren; zij zagen hem als psychotisch en beoordeelden hem op zijn lichaamstaal en gezichtsuitdrukking.

Op de vraag wat het verschil was tussen de periodes met en zonder kamerprogramma, antwoordt klager dat hij tijdens het kamerprogramma moest bellen voor elk contact. Het kamerprogramma zou geschorst worden, dit is niet nagekomen. Op de specifieke afdeling mocht hij tijdens het kamerprogramma niet luchten en niet bij het koffiemoment met de groep zijn. Hij mocht alleen één op één een rondje buiten lopen.

Van de ene afdeling is klager overgeplaatst naar de andere specifieke afdeling. Daar raakte hij overprikkeld, waardoor hij verbaal agressief werd, zodat hij vier weken in de open separeercel heeft gezeten. Op de andere specifieke afdeling werd hem beloofd dat hij verder mocht met EMDR, wat volgens hem niet is gebeurd.

In het begin heeft klager de behandeling als goed ervaren. Hij was gemotiveerd. Hij zegt dat aan hem beloftes zijn gedaan, maar die zijn niet nagekomen. Belangrijk voor hem is een plek met weinig prikkels, maar het alleen op zijn kamer zitten na EMDR, wat traumatische herinneringen oproept, geeft te weinig prikkels, dat zorgt ook voor spanning. Klager heeft het gevoel dat hij gestraft werd, terwijl hij zijn best deed. In de behandelvoorwaarden (bij het opleggen van tbs met voorwaarden)

van de rechtbank, staat volgens klager duidelijk dat hij niet met te veel prikkels op een kamer opgesloten mocht zitten. De pvp verduidelijkt dat in de indicatiestelling van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) staat dat intensieve begeleiding en structuur nodig is, passend bij klager.

Klager heeft gevraagd of hij naar een andere kliniek mocht, omdat het kamerprogramma te lang duurde en hij geen zicht had op wanneer hij behandeld zou worden. Dit heeft hem te veel gekost. Er zijn te veel incidenten geweest. Hij was verbaal agressief en had stress en een slaapstoornis.

De pvp verwijst naar zijn schriftelijke toelichting op de klacht. Daarin gaat hij in op het toestemmingsvereiste; klager dient zijn instemming te geven voor behandeling en op zijn niveau geïnformeerd te zijn door de behandelaar. Zodra twijfel bestaat over instemming, is het beter om dwang te formaliseren. Dan heeft de patiënt betere rechtsbescherming. Klager heeft vaak aangegeven dat hij het niet eens was met het kamerprogramma, terwijl hij op vrijwillige basis in de kliniek verbleef.

Klager geeft aan dat in het verweerschrift maart als startdatum van het kamerprogramma staat, maar het was begin februari.

Wkkgz-klacht 2 – Bejegening

De pvp licht toe dat klager gehoord heeft dat de sociotherapeut op de zaal praatte over de inhoud van klagers delict. Dit heeft klager als een inbreuk op zijn privacy ervaren. Hierdoor ontstond een conflict met een medepatiënt; klager heeft het idee dat hij hiervoor gestraft is.

Klager geeft aan dat hij vindt dat zijn privacy is geschonden. Hij heeft naast de kamer gezeten en duidelijk gehoord dat het team en andere patiënten over hem praatten.

Tot slot wil hij zeggen dat het voor hem het belangrijkste is dat hij zijn behandelplek kan behouden en dat hij daar innerlijke structuur en veiligheid krijgt.

Toelichting van verweerder(s)

Verweerders hebben op de zitting de volgende toelichting gegeven.

Wvvgz-klacht 1 – Kamerprogramma

Verweerder 2 legt uit dat het verschil tussen wel en geen kamerprogramma is dat klager zich zonder kamerprogramma vrij kan bewegen over de afdeling. Uitgangspunt was klager gedurende de hele behandeling zoveel mogelijk vrijheid geven. Er zijn verschillende fases in deze behandeling geweest, op verschillende afdelingen heeft klager kamerprogramma's gehad met verschillen in beperkingen. Er zijn momenten geweest dat hij voor de veiligheid van de groep en voor rust voor hemzelf op zijn kamer moest blijven, maar de behandeling is wel altijd doorgegaan. Hoe meer klager in samenwerking was, hoe meer vrijheden hij kreeg.

Verweerder 3 licht toe wat de redenen waren om klager over te plaatsen naar de andere Zorgaanbieder. Het behandelmilieu op de specifieke afdeling had een te hoog EE-(*expressed emotion*)-klimaat. Verweerders kwamen niet verder met de behandeling, op een gegeven moment ging het vooral om stressmanagement. Verweerders hebben geprobeerd klager meer individuele behandeling te bieden en minder op de groep, maar de hoeveelheid individuele aandacht die uiteindelijk nodig was kan op de specifieke afdeling niet geboden worden. Door de verstoorde samenwerkingsrelatie is het niet meer gelukt om op de andere specifieke afdeling met EMDR te

kunnen starten. Bij de andere Zorgaanbieder is een lager EE-klimaat kan en delictpreventieve, individuele behandeling worden geboden. Het is uiteindelijk niet de beslissing van de Zorgaanbieder waar klager geplaatst wordt; de reclassering kijkt mee en het indicatieorgaan beslist. Verweerder 2 geeft aan dat de andere specifieke afdeling inderdaad ook individuele, prikkelarme, delictpreventieve behandeling biedt, maar de verhouding met klager was te verstoord. Er zijn meerdere gesprekken geweest om opnieuw te starten, maar zonder resultaat.

Verweerder 3 zegt over de rapportage van het psychiatrisch onderzoek bij opname, waarin staat dat klager geen psychische klachten presenteerde, dat zij de rapportage niet heeft geschreven en niet bij de intake aanwezig was. Wel kan zij zeggen dat de behandeling gericht was op de achterdocht en het wantrouwen van klager. Het eerste jaar in de kliniek waren er geen psychotische klachten, maar later bleken deze toch naar voren te komen. De rapportage (intake) is een momentopname en betekent niet dat er op andere momenten niets aan de hand was.

Wkkgz-klacht 2 – Bejegening

Verweerder 3 geeft aan dat zij niet begrijpt waar de klacht precies over gaat. Klager en de pvp zeggen verschillende dingen: klager klaagt erover dat informatie over zijn trauma's is verteld, volgens de pvp gaat het om de inhoud van klagers delict. Bij de specifieke afdeling wordt altijd een voorstelronde gehouden op de groep, waarbij ook gepraat wordt over het delict. Maar de bedoeling is niet dat over het delict wordt gepraat waar de persoon om wie het gaat niet bij is. Ook bij individuele therapie is niet het beleid dat informatie hieruit gedeeld wordt met andere patiënten en voor zover verweerder 3 weet gebeurt dit ook niet.

Beoordeling van de klacht

Wvvgz-klacht 1 – Kamerprogramma

De klachtencommissie stelt vast dat klager in de periode februari tot eind juli één of meerdere kamerprogramma's opgelegd heeft gekregen. De vrijheden wisselden per periode. Verweerders hebben aangegeven dat het uitgangspunt was om zoveel mogelijk vrijheden te geven. Wanneer dat niet mogelijk was, werd een deel van deze vrijheden ingetrokken. Daarmee heeft het kamerprogramma niet één type beperkingen gehad, maar dit wisselde door de tijd.

Het kamerprogramma is een beperking in de bewegingsvrijheid zoals bedoeld in artikel 9:9 lid 2 van de Wvvgz. Beperkingen in de bewegingsvrijheid kunnen alleen worden opgelegd wanneer deze door de zorgverantwoordelijke worden opgelegd. Daarnaast bepaalt artikel 9:9 lid 4 van de Wvvgz dat hierbij moet worden voldaan aan artikel 8:9 van de Wvvgz. Daarin staan formele eisen, zoals het schriftelijk motiveren van een beperking van de bewegingsvrijheid (artikel 8:9 lid 2 van de Wvvgz). De klachtencommissie constateert dat aan deze eisen niet is voldaan. Klager heeft geen brief ontvangen met daarin het kamerprogramma en de motivering waarom dit werd opgelegd. De brief van 23 mei 2020 op grond van artikel 40 van de Wet BOPZ kan niet als zo'n brief gelden, omdat de Wet BOPZ sinds 1 januari 2020 niet meer geldt. De klachtencommissie verklaart deze klacht daarom **gegrond**.

Wkkgz-klacht 2 – Bejegening

Klager klaagt erover dat vertrouwelijke informatie over zijn trauma's en/of zijn delict tegen de afspraak in met medepatiënten is besproken. Dit vindt hij een inbreuk op zijn rechten, namelijk zijn recht op privacy, en niet respectvol.

Artikel 2 van de Wkkgz schrijft voor dat de zorgaanbieder goede zorg aanbiedt. Dit betekent dat de geboden zorg van goede kwaliteit en van goed niveau moet zijn en voor zover hier van belang:

- c. de rechten van de cliënt zorgvuldig in acht worden genomen en de cliënt ook verder met respect wordt behandeld.

De klachtencommissie constateert dat de feiten waarop klager de klacht baseert niet zijn opgenomen in het dossier en niet door verweerder worden herkend. De klachtencommissie kan niet achterhalen wat precies met wie is besproken. Zij kan de klacht niet beoordelen en adviseert daarom deze klacht **ongegron**d te verklaren.

Beslissing

Wvggz-klacht 1

De klachtencommissie verklaart Wvggz-klacht 1 over het kamerprogramma om formele redenen **gegron**d.

Tegen deze beslissing kunnen klager en verweerders binnen zes weken een verzoekschrift indienen bij de Rechtbank Noord-Nederland (artikel 10:7 van de Wvggz).

Wkkgz-klacht 2

De klachtencommissie adviseert de directie om Wkkgz-klacht 2 over de bejegening **ongegron**d te verklaren. De directie zal binnen zes weken na de klachtdatum klager informeren over haar beslissing.

De beslissing is genomen op 4 augustus 2020 door de heer mr. H. Dontje, voorzitter, de heer M. Tervoort en mevrouw R. Gros, leden, in aanwezigheid van de waarnemend secretaris van de klachtencommissie, mevrouw N.O.M. Woestenburg.

Namens de voorzitter van de klachtencommissie, de heer mr. H. Dontje,

.....
W. Krol
Secretaris klachtencommissie

Deze definitieve beslissing is op 17 augustus 2020 verstuurd aan klager, pvp, verweerders, de Inspectie van de Gezondheidszorg, directie en de geneesheer-directeur van de Zorgaanbieder.